

Betygskriterier i SO-ämnena år 9

Historia

För att nå betyget Godkänt visar du som elev att

- du kan redogöra för ett flertal viktiga händelser och känner till personer, idéer och förändringar i Sveriges, Nordens och Europas historia samt kan jämföra med andra länder.
- du kan redogöra för några länders utveckling i historien under olika tidsepoker
- du förstår hur stora samhällsförändringar har påverkat och förändrat enskilda människors levnadsvillkor.
- du känner till att information och propaganda har använts för att påverka hur människor tycker och tänker.
- du kan beskriva enkla samband mellan orsak och verkan

För att nå betyget Väl Godkänt visar du som elev att

- du uppfyller kraven för Godkänt.
- du kan ge exempel på och förstår hur olika historiska händelser har påverkat oss och fått stor betydelse för vår egen tid.
- du kan beskriva och förklara enkla samband mellan orsak och verkan.
- du använder andra källor än läroboken.
- du kan dra egna slutsatser utifrån ett historiskt källmaterial.
- du reflekterar över olika källors ursprung och historiska värden.
- du kan genom att ge exempel redogöra för hur händelser och förhållanden kan förklaras och betraktas på olika sätt .
- du kan redogöra för några länders utveckling i historien under olika tidsepoker och sätta in viktiga personer och händelser i rätt tidsepok.
- du kan beskriva och reflektera över likheter och skillnader för olika människors livsvillkor idag och förr i tiden.

För att nå betyget Mycket Väl Godkänt visar du som elev att

- du uppfyller kraven för Godkänt och Väl Godkänt.
- du kan diskutera och förklara nutida förhållanden och händelser genom att använda din kunskap i historia.
- du kan beskriva och förklara komplicerade samband mellan orsak och verkan.
- du kan bedöma och värdera olika historiska källor.
- du kan använda din kunskap i nya sammanhang.
- du kan ta ställning och argumentera för en åsikt utifrån välgrundade fakta.
- du kan reflektera över betydelsefulla historiska skeenden och ge en helhetsbild samt generalisera runt dessa.

OBS! Mer detaljerad kursplan med tydliga kriterier för betyg delas ut i början av varje kursmoment.

Betygskriterier i SO-ämnena år 9

Geografi

För att nå betyget Godkänt visar du som elev att

- du kan namnge ett flertal länder, städer, floder, regioner, platser m.m. och placera in dem korrekt på kartan.
- du kan använda enklare kartor för att besvara frågor och lösa uppgifter.
- du känner till att mänsklig verksamhet påverkar sin omgivning och miljö.
- du känner till att mänsklig verksamhet är beroende av de resurser som finns i naturen och ge några exempel på naturresurser som människan använder.
- du känner till att människan lever och arbetar under olika villkor i olika miljöer.
- du känner till de olika klimat- och vegetationszonerna.
- du kan göra enkla kartor, diagram, bilder och texter innehållande geografisk information.

För att nå betyget Väl Godkänt visar du som elev att:

- du uppfyller kraven för Godkänt.
- du kan beskriva och förklara de processer som formar vårt landskap.
- du kan ge exempel på och förklara hur mänsklig verksamhet påverkar omgivning och miljö.
- du förstår hur stor befolkningstillväxt, urbanisering och användande av naturresurserna påverkar miljön och människors livsvillkor samt reflektera över alternativ resursanvändning.
- du förstår och kan förklara hur olika former av mänsklig verksamhet är beroende och utformas av resurser och förhållanden i naturen.
- du känner till världskartans huvuddrag utförligt och visar goda namnkunskaper samt har en god uppfattning om avstånd, läge och storlek.
- du kan arbeta självständigt med tematiska kartor och kan jämföra, analysera samt dra slutsatser om förhållanden och förutsättningar som råder på olika platser eller i olika områden.
- du kan med exempel visa och förklara hur stora förändringar i samhället påverkar människors levnadsvillkor runtom i världen.
- du kan göra egna undersökningar och mätningar samt använda geografiska metoder och redovisa dina resultat med hjälp av egna kartor, diagram, bilder och texter.

Betygskriterier i SO-ämnena år 9

För att nå betyget Mycket Väl Godkänt visar du som elev att:

- du uppfyller kraven för Godkänt och Väl Godkänt.
- du kan redogöra för hur människors livsvillkor skiljer sig åt i olika delar av världen samt förklara vad detta beror på genom att jämföra, analysera och dra egna slutsatser vad gäller likheter och skillnader beträffande klimat, vegetation, naturresurser, ekonomi, politik och religion m.m.
- du kan använda din kunskap i nya sammanhang.
- du använder dig av ett helhetsperspektiv för att förklara rådande förhållanden eller processer på en given plats eller på en global nivå. I din förklaring framgår tydligt hur förutsättningarna och processerna på lokal- och regional nivå påverkar de globala förutsättningarna och tvärtom.
- du kan delta i diskussion baserad på sakliga argument beträffande människors överlevnad och resursanvändning i ett helhetsperspektiv samt ett långsiktigt miljöansvar för kommande generationer.

OBS! Mer detaljerad kursplan med tydliga kriterier för betyg delas ut i början av varje kursmoment.

Betygskriterier i SO-ämnena år 9

Religion

För att nå betyget Godkänt visar du som elev att:

- du kan reflektera över och diskutera begreppet etik.
- du kan reflektera över och diskutera olika livsfrågor.
- du känner till grunderna för några världsreligioners trosuppfattning.
- du känner till symboler, kännetecken och centrala begrepp för några världsreligioner.
- du känner till vilka religiösa och icke-religiösa livsåskådningar som finns i Sverige.
- du känner till och ger exempel på hur kristendomen har påverkat det svenska samhället.

För att nå betyget Väl Godkänt visar du som elev att:

- du uppfyller kraven för Godkänt.
- du kan på egen hand formulera etiska frågor och problematisera begreppet etik.
- du kan uttrycka dig i livsfrågor som är viktiga för dig själv och samtidigt känna till andra synsätt än ditt eget.
- du kan diskutera trosinnehållet i några världsreligioner och dess innebörd.
- du kan diskutera innebörden hos symboler, kännetecken och centrala begrepp för några världsreligioner.
- du kan se likheter och skillnader mellan olika religiösa traditioner.
- du kan ge exempel på och förklara hur kristendomen i olika former har påverkat och påverkar det svenska samhället.
- du kan diskutera trosuppfattningar och livsfrågor på ett respektfullt och sakligt sätt och därför argumentera för olika uppfattningar och förstå skilda synsätt.

För att nå betyget Mycket Väl Godkänt visar du som elev att:

- du uppfyller kraven för Godkänt och Väl Godkänt.
- du kan diskutera och jämföra dina egna ställningstaganden och synpunkter i etiska frågor och tro med egna idéer och handlingar från andra religioner och livsåskådningar.
- du kan genom att ge några exempel visa och förklara hur företeelser som musik, konst, litteratur och socialt liv har påverkats av religiös tro och tradition
- du kan på ett självständigt sätt formulera, reflektera över och besvara egna frågor som berör livsåskådning och tro.
- du kan förstå och diskutera hur trosuppfattningar, ideal och värderingar förändras, såväl för den enskilda människan som för hela samhället.

OBS! Mer detaljerad kursplan med tydliga kriterier för betyg delas ut i början av varje kursmoment.

Betygskriterier i SO-ämnena år 9

Samhällskunskap

För att nå betyget Godkänt visar du som elev att:

- du känner till grundläggande mänskliga rättigheter och skyldigheter.
- du känner till att människors förutsättningar och levnadsvillkor varierar på grund av att människor har olika kön eller olika ekonomiska, sociala och kulturella bakgrunder.
- du kan ge en enkel beskrivning av det svenska samhällets struktur och vårt demokratiska styrelsesätt.
- du förstår skillnaden mellan demokrati och diktatur.
- du känner till principerna för samhällsekonomi, hushållsekonomi och privatekonomi samt förstår vad en budget innebär.
- du förstår skillnaden mellan information, propaganda och reklam samt att propaganda och reklam används för att medvetet påverka människor.

För att nå betyget Väl Godkänt visar du som elev att:

- du uppfyller kraven för Godkänt
- du kan analysera och diskutera viktiga samhällsfrågor med hjälp av begrepp som individ, grupp, stat, demokrati och makt.
- du kan ge exempel på och förklara hur människors privatekonomi påverkar hela samhällets ekonomi och tvärtom.
- du förstår och kan resonera kring sambandet mellan utvecklingen av ett demokratiskt samhälle och den enskilda människans rättigheter och skyldigheter.
- du känner till och kan förklara hur individers och grupper värderingar är beroende av traditioner och kulturformer.
- du kan genom ett självständigt resonemang förklara hur människors konsumtion påverkar möjligheterna att skapa ett hållbart samhälle.
- du använder andra källor utöver läroboken.
- du kan värdera olika informationskällor och dra slutsatser av dess faktainnehåll.
- du kan på egen hand samla in och analysera information samt sammanställa ett resultat från din undersökning.
- du kan förklara grundläggande demokratiska värden samt förstår att dessa värden gestaltar sig olika i olika sammanhang.
- du känner till och kan diskutera mänskliga rättigheter i ett internationellt perspektiv.

Betygskriterier i SO-ämnena år 9

För att nå betyget Mycket Väl Godkänt visar du som elev att:

- du uppfyller kraven för Godkänt och Väl Godkänt
- du reflekterar över sambandet mellan samhällsförändringar och olika politiska värderingar.
- du ser och förstår rådande samhällsordning genom att använda dina kunskaper i samhällskunskap och ger förslag på hur man som individ kan påverka och förändra samhället.
- du analyserar och förklarar hur olika konflikter och uppfattningar uppstår som ett resultat av olika människors, gruppers och kulturers traditioner och värderingar.
- du betraktar och diskuterar samhällsfrågor ifrån olika perspektiv samt för en argumentation för ett ställningstagande baserat på sakliga grund.
- du analyserar och diskuterar internationellt samarbete i olika former (ekonomi, miljö m.m.) utifrån ett perspektiv som omfattar mänskliga fri- och rättigheter och andra internationella konventioner.
- du kan värdera och bedöma relevansen hos olika informationskällor samt skilja på fakta och värdering.

OBS! Mer detaljerad kursplan med tydliga kriterier för betyg delas ut i början av varje kursmoment.